

Mud Volapüka

Nüm 46

3 mäzul 2017

Bukemaboed

Fövat konota „Fanäb Kaukasäna“ fa hiel „L. N. Tolstoy“

III

„Cilin‘ ko kompenan efelifädoms somo muli lölik. Dalaban ai äsmilom: „Olsik, ‚Ivan‘, gudik; obik, ‚Abdul‘, gudik“ [mipük: binos gudik kol ol: ‚Ivan‘ < e binos gudik kol ob: ‚Abdul‘]. Ab änulüdom badiko: ägivom te miliakabodi nesmeköfik pebaköl platoto ed semikna igo pesti krüdik no pebaköl.

„Kostylin‘ nog balna ipenom lü dom, ai ästebedom lüsedami mona ed änaütom oki. Äseadom pö barak dü dels anik ed ud äkalkulom delis lebüä pened ulükömon, ud äslipom. Ab ‚Cilin‘ ä nolom, das pened okik no ureafon, e no äpenom votiki.

„Lio“, ätikom, „mot odagetof moni somik ad fipelön demü ob. Zuo äkosidof dub kosidid, keli ämosedom ofe. If ubligidoföv ruabis lultim, täno ubankrutikof-la lonädiko; if God udälon, tä n uskeapob“.

Ed ai it vestigom, datuvülom modi ad fugön.

Tevom ai ve vilag, feifom; u seadom e lemekom me nams bos: fomom pupis de taim u jugädöm bäsetis de tuigüls. Ga ‚Cilin‘ äbinom mastiku pö namavob.

Ün del seimik efijugädöm pupi: ko nud, nams, lögs ed in jit Tataränik < ed epladom oni sui nuf.

Jitataränans etevof ad vat. Daut dalabana: jiel ‚Dina‘ < eküpof pupi, evokof Jitataränanis votik. Edonükofs lufladis, alogofs, asmilofs. ‚Cilin‘ edesumom pupi, agivom ofes. Asmilofs, ab no akünofs ad sumön. Eblibükom pupi, emogolom ini barak ed aküpedom kisi ojenos.

‚Dina‘ elürönof, elogof züo, egleipof pupi ed emorönof.

Ün göd fovik eloegom segolön jieli ‚Dina‘ lü nügolöp doma ko pup. Pup

ya pidekon me dileds klöfa ed aklädoslipükof oni, äsliko cili, kanitölo klädömalidi me pük okik. Jibäldan esegolof, ezunetof etofi, edesumof pupi, emai flapof oni, elesedof eli ‚Dina‘ seimio ad vobön.

‚Cilin‘ efimekom pupi votik, nog gudikum, edegevom ele ‚Dina‘. Poso ‚Dina‘ elüblinof lufladili, epladof oni sui glun, eseidof oki e alülogof omi, it asmilof, alüjonilof ad luflad.

„Fredof dö kis?“, ‚Cilin‘ atikom. Esumom lufladi, adrinom. Ecedom vati in et, ab eklülädos, das milig. Efidrinom miligi.

„Benö!“, asagom.

Kio ‚Dina‘ edalefredikof!

„Benö!, o ‚Ivan‘, benö!“, ed elöjutof, äplodof, edesumof lufladili ed emorönof.

Ed sis ettim eprimof ad lüblinön miligi kripädölo ome. Ud if Tataränans äfimekons fromadaplatotis de milig kaparik ed äsägükons onis su nufs, tän älüblinof etis kripädölo ome. Ed igo kü dalaban omik epugom hijipi, elüblinof ome diledi hijipamita in sliv. Äblibükof bosilä om ed ämorönof.

Seimna mistom äjenon, ed äreinos vemo ünü düp lölik. Ed flumeds valik efaalikons [demü glun pedelavöl se jols]. Kö fords äkomons, nivod vata elöpikumon mö louns kil, vat amufükon stonis. Bluks flumons da valöp, bruid akomon pö bels. Mistom efijenon, valöpo pö vilag bluks aflumons. ‚Cilin‘ e-beno-fi-begom dalabane neifi, efiködom zilidi, boadaplatotis, eplümükom jupaluibi, ed efimükom pupis a bal len finots bofik luiba.

Jipuls elüblinofs ome diledis klöfa, eklotoms pupis: balidi as man, votiki as vom; efimükom onis, eblunom luibi ini bluk. Luib atulon, pups asleafons donio e löpio.

Vilagans valik ekobikons: hipuls, jipuls, voms; igo hiTataränans ekömoms, klikons me lineg:

„Ö!, o Rusan! Ö, o ‚Ivan‘!“ [mipük: Ö!, o Rusänan! Ö!, o hiel ‚Ivan‘!]

‚Abdul‘ älabom gloki ileläsiköl Rusänik. Evokom eli ‚Cilin‘, avinegom, aklikom me lineg. ‚Cilin‘ asagom:

„Gö! givolös obe ad nätükön.“

Esumom oni, ediletom me neif ad binäds, eseaplodom onis foi ok; tän ekoboyümom onis ad ge ed egegivom. Glok jäfidon.

Dalaban edalefredikom, elüblinom eli ‚bejmet‘ [gun lofüdänik] neflifedik okik labü flabs valöpö ed elegivom ele ‚Cilin‘.

No ämögös ad deimön, klu enüsumom; nemu obinon pötöfik ad mänedön oki pö neit.

Sis ettim fam äspearikon, das ‚Cilin‘ binom mastanu. Mens de vilags fagik eprimons ad lükömön lü om: ek lüblinon güni demü gunalök u pistoli ad nätükön, u votikan lüblinon gloki. Dalaban ilüblinom ome stömemi: и zäpilis, gimilis ä räpilis.

Seimna hitataränan semik äsufom malädi, elükömoy lü ‚Cilin‘ ed elükoy lü om: „Tävolös ad lekälön“. ‚Cilin‘ nolom nonik tefü lekäl. Elükömom usio, edalogom etani, atikom: „Bo, it usaunikom-la“. Esegolom ini barak, esumom vati, sabi, efimigom onis. Lä Tataränans evisipom love vat, edegevom etane ad fidrinön. Poso hitataränan esaunikom, benofäto kol ‚Cilin‘. ‚Cilin‘ eprimom ad suemön boso püki onsik. E Tataränans, ikösömiköls kol om, ävokädons: „O ‚Ivan‘, o ‚Ivan‘.“ < ven äneodons omi; ab votikans äcedons omi nimi.

Tataränan redik no älöfilom eli ‚Cilin‘. If äkolkömom etani, tän saäbälikom ed u deflekom oki mo u blasfämom. Hibäldan igo äkomom. No älödom pö vilag, ab älütävom ve bel donao. ‚Cilin‘ äküpom etani te kü älükömom ini mascid ad plekön Gode. Äbinom negeilik, älabom linumastofi vietik peflabülöl zü hät. Balibil e mustags omik äbinons pejimöl, vietiks äsvo daun; logod äbinon fronik e redik äsvo bakaston; nud älogoton huko äsliko falokik, logs omik äbinons gedik ä neflenik, e tutis no älabom plä jokatuts tel. Ven golom, labü turban okik, stutom su glun me stütod, zilogedom äsvo lup. If küpom eli ‚Cilin‘, tän raudom e deflekom oki.

Seimna ‚Cilin‘ detävom ve bel donio ad sevedikön dö hibäldan lödom kiöpo. Edoniogolom ve veg ed elogom: gadil, gadamön stonik, pödü gadamön möritabims, brikodabims e ludom bekomons. Enilikumom ed aloegom stadön bienabäsetis stolik e flitön brumölo bienis. E hibäldan astadom su kiens, ajäfom bosu lä bienabäset. ‚Cilin‘ elöpükom oki lä futofinots ad loegön gudikumo ed enoidülom me yok. Hibäldan epödiologom, elerorom, esüramenom pistoli pödao zönül, ed ejutom lü ‚Cilin‘. Ti no eplöpom ad klänedön oki pödü ston.

Hibäldan elükömom lü dalaban ad plonön. Dalaban evokom eli ‚Cilin‘, it smilom ed asäkom:

„Kikodo itävol lü hibäldan?“

„Ob“, etan asagom, „no iduinob bosu badik kol om. Ävilob beletävön topi kö lifom.“

Enätäpretom dalaban. Ab hibäldan askanom, asijidom, amürom bosu, adajonom jokatutis okik, alefänom me brads lü ‚Cilin‘.

‚Cilin‘ no esuemom valikosi, ab esuemom, das hibäldan büdom

dalabani ad dadeidön Rusänanis plas dakipön onis tö vilag. Hibäldan emogolom.

„Cilin‘ eprimom ad säkön dalabani: kimu binom hibäldan at? Dalaban abegesagom:

„Atan binon men gretik! Äbinom günülamonitanu balid, isasenom Rusänanis mödik, äbinom benolabiku. Älabom jimatanis kil [äbinom mödamatanu, atos äbinon e laibinon nu dilo südaklinu pö Kaukasän] e sonis jöl. Valikans ätopätöns tö vilag ot. Rusänans ilütävöns usio, idistuköns vilagi ä isasenöns sonis vel. Son bal iposbilibom ed idisärtom lü Rusänans. Hibäldan idetävom ed id it ilüyumom lü Rusänans. Ilifädömm mulis kil pö etans; ifituvom soni okik us, it isasenom omi ed ifugom. Sis ettim ifinikom bekrigön, itävom lü el ‚Mekka‘ ad plekön Gode, demü atos labom turbani. Kelan visiton eli ‚Mekka‘, etan panemon elu ‚hadji‘ [‚pilgriman‘ larabo] lenükon turbani. No löfilom kelomänanis olik [Rusänanis]. Büdömm ad deidön oli; ab no mögos pö ob ad deidön oli bi ipelom moni tökü ol; zu lelöfikob oli, o ‚Ivan‘; noe no kanob deidön oli, abi äneletomöv oke golön libo if no ipromoböv ole.“

Asmilom ed ai it läükom Rusänapüko:

„Olik, o ‚Ivan‘, gudik; obik, o ‚Abdul‘, gudik!“ [mipük: „Binos gudiko kol ol, ed binos gudik kol ob!“]

IV

„Cilin‘ efelifädömm muli somo. Delo zigolom ve vilag u febodom bosu, ab ven neit jenikon e stilikos pö vilag, tän baegom in barak okik. Äfikulos säplanön stonis, ab ägleinom stonis me röp; e fino ifidajüpom hogi dis völ, sodas töbo äkanomöv dudranön da on. „Bis“, ätikom, „usevedikob dö lüod lü kel nedos detävön. Ab ga Tataränans no säklänedöns atosi.“

Seimna efistebedömm timi, das dalaban edetävömm; pos koled etävömm plödio se vilag, ad xänön sui bel; ävilom logedön plödaziläki de us. Ab büä dalaban idetävömm, ebligädömm sone okik ad pogolön eli ‚Cilin‘, lükön omi. Hipul avifagolom pödü ‚Cilin‘, avokädömm:

„No gololöd! Fat no iletom atosi. Voto uvokob menis!“

„Cilin‘ anüspikom etani.

„Ob“, asagom, „no umogolob fagiko, te uxänob sui bel et; nedob fisukön kebi ad lekälön pöpi olik. Gololös ko ob; no umofugob labü yok. Zuo

odelo ujafädob cari e sagitis pro ol.

Enüspikom hipuli, adetävoms. Veg äl logedöp su bel no binon lunik, ab fikulos ad golön demü yok, töbido laiduliko ägolom ed ägolom, töbo exänom. ‚Cilin‘ eseidom oki sui glun, eprimom ad zilogedön plödaziläki. Sulüdü po barak okik gur komon, jevodajep bälätikon, e belavilag votik papladon tö donän. Po vilag bel votik löon, kel binon nog skapikum; e po bel et nog bel komon. Vü bels fot dajonon oki, e po on nog bels löons aiplu geilikumo. Geiliküno bels nifik löons, kels binons veitik äsvo jueg. Bel nifik alik binon aiplu geilikum ka ot fovik. Lofüdü e vesüdü bels ot komons, tö tops anik vilags smokons pö belagur. „Bo,“, atikom, „atos binon län löliko onsik“.

Eprimom ad logedön lüodü län Rusänik: flumed komon dono, belavilag lönik [Rusänik], gads zi us. Voms logamovofs pö flumed, logodofs äsvo pups smalik, kropofs e lavülofs [stofädis]. Po vilag bel stadon donikumo e po on nog bels pefotöl tel komons; top kamik dajonon oki vü bels at, e su top kamik mufagiko smok bo spearikon-la. ‚Cilin‘ eprimom ad memikön lüodis kö sol äsülöpikon ed ämodonikom kü älödom tö fortif pö lomän. Alogom: uso vo, tö fälid at, fortif lomädik omik muton papladön. Usio, da vü bels tel at, sötom skeapön.

Sol eprimom ad modonikön. Bels nifik ecenons de veitik ad bludaredik; pö bels blägik eledagos; stem elöpikon se gurs, e fälid ebo ot, kö fortif lomädik omik muton papladön, alitikon dub modonikam sola äsif ön fil.

‚Cilin‘ alülogetom: bos lelogädon pö fälid, äsva smok löpikon se cims. Atikom, das atos ebo binon fortif Rusänanik.

Ya esoarikos. Elielom vokädön eli ‚mullan‘ [Kilna a del: gödiko, zedel e soaro< ‚mullan‘: kultan slamik< me vokäds laodik vokädön slamanis valik ad plekön]. Gemofoyb bubajepi, bubs luyons. Hipuls ai vokom: „Gololsöd“, ab ‚Cilin‘ no vilom mogolön isao.

Reidolsös fövoti pö nüm fovik.